

partiumi KÖZLÖNY

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS LAPJA

XXII. ÉVFOLYAM
2. SZÁM

2012.
MÁJUS 3.

12 OLDAL
Ára 2 lej

ISSN 1583 - 5782

JEGYZŐKÖNYV,

mely felvételre a Királyhágómelléki Református Egyházkerület
Igazgatótanácsának 2012. március 9-én, Nagyváradon tartott ülésén

Jelen vannak: Csúry István püspök,
dr. Varga Attila főgondnok, Lukács József főjegyző,
Tolnay István presbiteri főjegyző
(egyben tanügyi előadótanácsos), Fazakas Sándor
aljegyző, Tatár Miklós presbiteri aljegyző,
Dénes István generális direktor, valamint

Képiró Gyula, Bara László, Szatmári G.
Elemér, Váradi Sándor Károly, Püskös Sándor
Csaba, Székely Zoltán, Kovács Gyula, Lucza
István, Simon Attila, Szilágyi Zoltán (Szilágyi-
panit) lelkészi tagok, Fazakas Csaba, az Espe-
reses Kollégiumának elnöke,

Lakatos Bálint, Darabont Sándor, Pataki
Károly, Pozán Edit, Oláh József, Török Ferenc
presbiteri tagok.

Hiányoznak: Gellén Sándor, Pakulár
István, Czapp István lelkészi tagok, Halász
György, Hajdú Sándor, Geréb Miklós, Demjén
Attila, Török János, Bara Lajos, Bessenyei
Károly, Kincses Imre presbiteri tagok.

Igazoltan hiányzik ifj. Tolnay István
lelkészi tag.

Tanácskozási joggal jelen vannak: Farkas
Zsolt közigazgatási előadótanácsos, Vinczéné
Pálfi Judit missziói előadótanácsos, Salánki
Lóránt gazdasági előadótanácsos, Antal János
külső előadótanácsos, Wagner Erik sajtóügyi
előadótanácsos, Szilágyi Zoltán katechetikai elő-
adótanácsos, Orosz Otília zenei előadótanácsos,
Forró László kórházi előadótanácsos, Szűcs
Éva katechetikai osztályvezető, Máthé Edith jog-
tanácsos, László Kálmán, a Presbiteri Szövetség
elnöke, Venter Miklós, a Gondnokok Kollégiuma-
nak elnöke, valamint Pásztori Kupán István, a
Protestáns Teológiai Intézet képviselője.

Forró László előadótanácsos Mt 6, 25-34
alapján hirdeti Isten igéjét. Felidézi, hogy a
legtöbb ember számára a holnap bizonytalan-
ságot jelent. Sokszor a rosszat várjuk a holnap-
tól, és ezért aggodalmaskodunk. Az ige azonban
arra biztat, hogy ne féljünk, mert van gon-
dviselő, Aki ismeri a mi teherbírásunkat.
Gondviselő jó Atyánk van! Sokan azt gondolják,
Isten nem törődhet minden apró részlettel – az
Isten mégis minden helyzetben törődik az övéi-
vel. Aki gondoskodik az örökletről, a földi élet-
tel is törődik. Ennek azonban feltételei is van-
nak! Munkálkodni kell, ahogy az Isten meg-
parancsolta, és ha feladatainkat hűségesen vé-
gezzük, akkor Isten megáldja munkálko-
dásunkat. Minden dologra oda kell figyelni, és

nem szabad elfeledni: elég minden napnak a
maga baja. Miközben előre tekintünk, nem
feledkezhetünk el a máról, a legégetőbb problé-
mákról. A mennyi manna is csak egyetlen
napra jelentett megoldást, minden nap újra
kellett kezdeni a felszedését, nem lehetett
egyetlen nap alatt megoldani az egész hét vagy
hónap kenérgondjait. Meg kell tanulni tehát
bátor szívvel gondolni a holnapra, tervezni és
reménykedni, de ugyanakkor elsősorban a na-
ponta felvetődő gondokra kell megoldást keresni.

Szám: 1/2012

Tárgy: Az igazgatótanács ülés megnyitása
– Varga Attila főgondnok

Főgondnok Weöres Sándor verssorait idé-
zi: „Valaha én is úr akartam lenni/ ó bár jó
szolga lehetnék! De jaj, szolga csak egy van: az
Isten./ s uraktól nyüzög a végtelenség.” Örök
emberi problémát feszegetnek e sorok, hiszen
arról szólnak, hogy tud-e az ember, aki hatal-
mat kap, kellő alázattal, hittel irányítani. Tud-
ja-e feladatát szolgálatként értelmezni? Össze-
kapcsolva ezt Jézus szavaival, gondolhatunk ar-
ra is, hogy „És aki közöttetek első akar lenni,
legyen a ti szolgátok. Valamint az embernek
Fia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, ha-
nem hogy ő szolgáljon, és adja az ő életét
váltásul sokakért” (Mt20, 27-28). Ezekkel a
gondolatokkal kíván jó munkát az Igazgató-
tanácsnak és megnyitja az ülést.

Szám: 2/2012

Tárgy: Számbavétel, hitelesítők kijelölése
– Lukács József főjegyző

Igazgatótanács megállapítja, hogy a gyűlés
a 159/2012. számú meghívó alapján (1. számú
melléklet) szabályszerűen hivatott össze és ha-
tározatképes. A jegyzőkönyv hitelesítésére
kijelöli Képiró Gyulát és Pozán Editet.

– Tudomásul szolgál –

Szám: 3/2012

Tárgy: Napirend megállapítása – Csúry
István püspök

Fazakas Csaba, az Esperesek Kollégiuma-
nak elnöke a Presbiteri Szövetség jubileumi
közgyűlése kapcsán megfogalmazott megál-
lításait terjesztette az Igazgatótanács elé.

Farkas Zsolt igazgatótanácsos a Nagy-
károly-kertvárosi Református Egyházközség
kérelmét terjeszti az Igazgatótanács elé.

Igazgatótanács egyhangúlag elfogadja a
fenti javaslatokkal kiegészített napi-
rendet.

Szám: 4/2012

Tárgy: az előző igazgatótanács ülés jegy-
zőkönyvének hitelesítése – Lukács József
főjegyző

Szatmári G. Elemér kifogásolja, hogy a
legutóbbi jegyzőkönyvben nincs benne Lukács
József főjegyző esküvése, így véleménye
szerint ennek alapján a főjegyző mind a mai
napig nem tett esküt.

Lukács József válaszában felteszi a kérdést,
hogy ha mindenki ötször-tízszer hozzászól egy
témahez, sokszor elkalandozva a tárgytól, le-
het-e egyáltalán olyan jegyzőkönyvet írni,
amelyben minden benne legyen? Ha tudnánk
magunkat tartani a napirendhez és az adott té-
makörhöz, akkor ilyesmi nem fordulhatna elő.

Darabont Sándor kéri, hogy nevesítsék, a
40/2011 számú határozat meghozatalakor tar-
tózkodott a szavazáskor.

Szatmári G. Elemér kéri, hogy mielőtt
megjelenne a Partiumi Közlönyben, minden
igazgatótanács tag kapja meg e-mailben az
ülési jegyzőkönyvét.

Ezt követően Igazgatótanács egyhangú-
lag hitelesnek ismeri el a 2011. decem-
ber 9-i ülési jegyzőkönyvét.

Szám: 5/2012

Tárgy: püspöki bejelentések – Csúry
István püspök

- Püspök a népszámlálási adatokra utalva
aggodalmának ad hangot annak kapcsán, hogy
140.000 alá esett az aktív tagság, azonban
100.000 magyar református kallódik az ország-
ban, illetve a nagyvilágban. Ezt a helyzetet nem

szabad tétlenül szemlélünk, hanem meg kell találni annak a módját, hogy visszahozzuk a kallódókat az egyházba.

Megemlíti, hogy a Szatmári Egyházmegye közgyűlésén vett részt, ahol elhangzott, hogy egy 600 lelkes gyülekezet több mint 200 lelket írt le. Ezt nem lehet szó nélkül hagyni, annál is inkább, hogy úgy érzi: a lelkes és a presbitérium segítségére szorul. Intézkedni kell annak érdekében, hogy ezt a folyamat megforduljon: március 27-én generális vizitációba megy ebbe a gyülekezetbe, és a vizitációs bizottsággal felkeresik azokat az embereket, akiket leírtak. Be akar kopogtatni ezekhez, megtudni: miért szakadtak el az egyháztól? Melyek azok az okok, amelyek ide vezettek? Nyilván, nem fognak minden emberhez eljutni, de ha csak egy részét visszatérítik az elveszett nyájnak, az is eredmény!

Lesújtó azonban, hogy ez nem egyedi eset. A vizitációk kapcsán az ilyen gyülekezeteket fel fogják keresni. A Kánon meghatározza, hogy a vizitációs bizottságnak kik a tagjai, de püspök szeretné azt, hogy ehhez a missziós munkához az Igazgatótanács tagjai is csatlakoznának hozzájuk, amikor a vizitáció lakhelyükhöz közel, vagy egyházmegyéjükben van. Ezzel a pártori lelkülettel keresnek meg a gyülekezeteket. Püspök elengedhetetlennek tartja az elveszett híveket visszahívni, ha kell „visszakönyörögni” a gyülekezetekbe!

– Különös figyelmet igényel továbbá, az Erdélyi Gyülekezet önálló egyházként való bejegyzésének ügye. Köszönti Zalatnay István lelképásztort, és felkéri, ismertesse Igazgatótanácsal a kialakult helyzetet.

Zalatnay István két dokumentumot olvas fel:

- a) Németh Zsolt tiszteletbeli főgondnok, külügyi államtitkár levelét (2. számú melléklet)
- b) A Generális Konvent Elnökségének levelét (3. számú melléklet)

A Generális Konvent (GK) ülését követően, amelyen püspökünk is jelen volt, érdekes levél született Bölcskei Gusztávtól, amelyben tájékoztatta Zalatnay Istvánt a GK döntéséről, miszerint az Erdélyi Gyülekezet „hivatását betöltötte”, tehát nem indokolt, hogy bejegyezzék önálló egyházként, és így egyesületként működhetne tovább. A Reformátusok Lapjában közölt interjúból kiderül, hogy a tiszántúli püspök azért nem tartja jónak a bejegyzést, mert az Erdélyi Gyülekezet ökumenikus közösség, de a nagyobb probléma nyilvánvaló onnan ered, hogy a Magyarországi Református Egyház területén a Királyhágómelléki Református Egyházkerülethez tartozó gyülekezet működik, ami számukra egyházzal szinte értelmezhetetlen. Ezért kéri, hogy Igazgatótanács fejezze ki örömét afelett, hogy sikerült bejegyeztetni az Erdélyi Gyülekezetet.

Csűrő István püspök megköszöni a tájékoztatást. Az elmondottakhoz hozzáfűzi, hogy amikor a Generális Konvent ülésén elkezdtek erről tárgyalni, akkor nekiszegezték, hogy az Erdélyi Gyülekezet problémáját elsősorban a KRE-nek kell kezelnie, mert hozzá tartozik. Püspök elmondta, hogy annak idején nem az erdélyi zsinat mondta azt, hogy nem kell neki az Erdélyi Gyülekezet, hanem a magyaror-

országi. Pontosan érzékeli, hogy milyen furcsa most a jogi helyzet, hiszen most a KRE az egyetlen egyházkerület, amelynek van egy magyarországi egyháza is, bár az Erdélyi Gyülekezet nevében is hordozza a gyülekezet-szerűséget. Nem tehetünk mást, mint amit a törvények és az adott körülmények engednek. Nyilvánvaló, hogy erről a helyzetről nem GK határozattal, hanem itt kell dönteni a megfelelő fórumokon.

Forró László előadótanácsos szerint nem kellene ebben a tárgyban határozatot hozni. Nagyon kényes kérdés ez, hiszen jelenleg az a furcsa helyzet állt elő, hogy Magyarországon két magyarországi református egyház lett az Erdélyi Gyülekezet önálló jogi státusának bejegyzésével, de az nem kérdés, hogy továbbra is a KRE-hez tartozik egyházzal. Az előállt helyzet sokféle érdeket sérthet, önálló státust élvezve az Erdélyi Gyülekezet elvileg azt tehetne, amit akar, de az sem tréfadolog, hogy Budapest közepén egy roppant értékes ingatlan birtokol. Mindez nem érdekelte a Generális Konventet, amíg ez a jogi helyzet elő nem állt. Nyilvánvaló, hogy a KRE számára ez az állapot kedvező, ezért nincs is szükség semmiféle határozatra, hiszen az Erdélyi Gyülekezet státusa teljesen egyértelmű: királyhágómellékhez tartozik, ezt senki nem vitatja el. A Dunamelléki Egyházkerületnek nincs jurisdictiója, hiszen nem is ahhoz az egyházhoz tartozik a gyülekezet. Ezért a háromoldalú tárgyalásnak sem látja értelmét, mert a Magyarországi Egyháznak végső soron milyen beleszólása van egyházzal az Erdélyi Gyülekezet ügyeibe, például állományi kérdésekben? Meg kell azonban nyugtatni a zsinati atyákat, hogy az Erdélyi Gyülekezet továbbra is református gyülekezet, és amíg a KRE vizitációja nyomán meg nem állapítja ennek ellenkezőjét, addig nincs is ok aggodalomra. Ha a gyülekezet református jellege megszűnne, akkor épp a KRE kérné az egyházi státusz visszavonását.

Varga Attila főgondnok felszólalásában kifejti, hogy itt nem is határozatra lenne szükség, hanem egy köszönőlevélre az államtitkár felé, esetleg a házelnök felé. De szét kell választani két területet: az állami jurisdictiót, ami jogi szempontból is egy művi megoldást hozott, valamint az egyházzal szempontról, hiszen kánonjogi szempontból az Erdélyi Gyülekezet továbbra is a KRE gyülekezeteként működik tovább. Hogy más megoldás híján önálló egyháznak ismerték el, az más kérdés.

Képiró Gyula elmondja, hogy néhányszor már megfordult az Erdélyi Gyülekezetben. Emlekszik arra a helyzetre is, amikor a 90-es évek elején azért küzdöttek, hogy ez létrejöhesse. Akkor a MRE ezt nyűgnek, kellemetlen ajándéknak tekintette, úgy értelmezték, hogy mindez csak felesleges pénzkidobás. Amióta viszont folyamatosan komoly munka zajlik ott, már más-ként tekintenek rá. Ezért egyetért az előtte szólókkal abban, hogy ha valakinek köszönetet kell mondani, az a Magyar Kormány. A MRE-nak nincs mit megköszönni, mert ők nem sokat tettek annak érdekében, hogy megőrizze jogi státuszát. Véleménye szerint az Erdélyi Gyülekezetnek igenis van még feladata és küldetése.

Pásztori-Kupán István szerint nem lehet figyelmen kívül hagyni azt, hogy a magyaror-

szági jog szerint az Erdélyi Gyülekezetet bejegyezték önálló egyházként, de ha mégis a KRE egyik gyülekezetéről van szó, akkor egyértelmű, hogy ez nem történhetett volna meg a Közgyűlés és az Igazgatótanács jóváhagyása nélkül. A kánonjogi előírásoknak megfelelően kellett volna eljárni ebben a kérdésben is. Ezért legalább egy atyai intéssel figyelmeztetni kell az Erdélyi Gyülekezetet, hogy ne kerülje meg máskor az illetékes egyházi fórumokat. Kánonjogilag ugyanis a szekér megelőzte a lovakat.

Zalatnay István kifejti, hogy az Erdélyi Gyülekezet semmiféle új státuszra nem pályázott, ezért nem kért engedélyt a Közgyűléstől. Csupán annak a véglegesítése történt meg, ami már régebbi fennáll. A püspöktől kérte is ennek a támogatását, de akkor lett volna szükséges ezt Közgyűlés elé terjesztetni, ha valamiféle változtatást kért volna. Az Erdélyi Gyülekezet nem csak a határon túli magyarok érdekeit szolgálta, hanem az egész református egyházét, és jelzésértékű, hogy az eltelt évek során a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke soha nem kereste meg azzal a felvetéssel, hogy valamiben közösen munkálkodjanak. Az lenne mégis célszerű, ha háromoldalú megbeszélést folytatnának.

Püsk Csaba elmondja, hogy belülről ismeri az Erdélyi Gyülekezet életét, mivel ott folytatott segédlelkézi szolgálatot. Ez mindig speciális szolgálat volt. Talán a KRE-t védte volna ebben a helyzetben – aminek a kialakulásáért nem mi vagyunk a felelősek –, ha van a bejegyzés mögött egy testületi döntés. Kár, hogy ezt elmulasztottuk.

Csűrő István püspök válaszában megfogalmazza, hogy ez csak részben igaz, hiszen egyrészt ő végig számon tartotta a történeteket, és azt is tudta, hogy nem újfajta helyzet állt elő, hanem a réginek a fenntartása az új körülmények között. Amikor az Igazgatótanács elé került a dolog, az nem azért történik, hogy utólag valamiféle határozat szülessen, hanem azért, hogy köszönetet mondjanak azok felé, akik segítséget nyújtottak a megoldáskeresésben. Továbbá tisztában kell lenni azzal, hogy ez az ügy még nem zárult le. Szeretné azt is, ha a későbbiekben a kapcsolat megelevenedjék, ha jobban oda tudnánk figyelni erre a gyülekezetre. Szeretné, ha Igazgatótanács köszönetét fejeznék ki Németh Zsolt államtitkárnak, Kövér László házelnöknek, valamint ha megbíznák azzal, hogy felvegye a kapcsolatot és az elhangzottak értelmében tárgyaljon a Dunamelléki Egyházkerület Elnökségével az Erdélyi Gyülekezet érdekében.

Igazgatótanács köszönetét fejezi ki Németh Zsolt államtitkárnak és Kövér László házelnöknek az Erdélyi Gyülekezet jogi státuszának rendezéséért.

Szám: 6/2012

Tárgy: Tanügyi kérdések – Tolnay István előadótanácsos

Tolnay István elmondja, hogy sikeres volt a gyűjtés, amit az iskolákban folytattak a Kárpát-medencei tanintézmények javára; több

pénz gyűlt, mint az előző esztendőben. Segítség lehet nyújtani Kárpátaljának, az itteni óvodáknak, stb. A dokumentációt mindenhova eljuttattuk, de csupán 4 pályázatot nyújtottak be az Egyházkerülethez, amit a Generális Konventhez továbbítottunk. Domahida, Székelyhid, Zilah-Liget és Resicabánya pályázott. Az volt az alapkitétel, hogy induló óvodáról legyen szó. Mégis támogatták a székelyhídi és zilahi óvodákat is, mert – bár nem induló óvodák – bővíteni akarnak. Jövőre ismét lehet pályázni, érdemes lesz pályázni.

Mellékeli a Répás Szusanna államtitkár közleményéről szóló hírt is (4. számú melléklet).

A tanügyi törvény és annak alkalmazása kapcsán elmondja, hogy még mindig nem született meg a protokollum, ami pontot tenne a folyamat végére. Szerencsére továbbra is megmaradt az egyháznak a joga, hogy jóváhagyja a tanárai kinevezését. Újabb szerencsés fejleményként értékeli azt, hogy végre kiírhatják: református iskola.

Akkreditálták a Sapienttiát, ezzel kapcsolatban kiadtak egy közleményt is a Partiumi Keresztény Egyetem nevében. Jól döntött a KRE, amikor 1990-ben útjára indította a református főiskolát.

Ismerteti továbbá a KRE-nek az RMDSZ-szel kötött protokollumát (5. számú melléklet). Nagyon fontos, hogy minél több magyar gyermek magyar iskolába iratkozzon be.

Igazgatótanács jóérzéssel nyugtázza a Kárpát-medencei Református Oktatási Alap által szervezett sikeres gyűjtést, melynek célja többek között határon túli magyar református tanintézmények indítása volt. Kéri az Egyházkerület elnökségét, hasson oda, hogy a Generális Konvent ülésén az Egyházkerület kebeléből beadott négy óvodaindítási pályázat (Domahida, Zilah-Liget, Resicabánya, Székelyhid) pozitív elbírálásban részesüljön.

Igazgatótanács támogatja az Egyházkerületünk és az Erdélyi Református Egyházkerület, valamint az erdélyi magyar történelmi egyházak azon törekvését, hogy a Tanügyi törvény alkalmazási szabályrendeletei biztosítsák az egyházak által alapított és a jövőben létrehozandó tanintézmények működését. Igazgatótanács üdvözlöi a Sapientia-Erdélyi Magyar Tudományegyetemnek, mint a Partiumi Keresztény Egyetem testvérintézményének akkreditálását, mely által az erdélyi-partiumi anyanyelvi felsőoktatási rendszer kiteljesedésében fontos lépés történt.

Igazgatótanács felkéri az egyházkerület lelkesi karát, az egyházközségek elnökségeit, a presbitériumokat, tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a szülők magyar nyelvű tanintézményekbe irassák be gyermekeiket.

Szám: 7/2012

Tárgy: Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet ügye – Pásztori-Kupán István

Mivel Pásztori-Kupán Istvánnak, a PTI képviselőjének el kellett távoznia, Püsk-Sándor Csaba tolmácsolja üzenetét.

Mindenekelőtt hálával kell nyugtázni, hogy a 2011-re járó támogatást megkapta a PTI, továbbá, hogy a Magyar Kormány a kiemelt támogatást élvező intézmények sorába vette az egyetemet, s így eddigi fenntartási keretének mintegy 80%-át kapja szubvencióként. A fennmaradó összeget kell fizetnie a KRE-nek, de azt meg lehet állapítani, hogy a PTI-vel szembeni kifizetések vonatkozásában ilyen jól soha nem állt még az egyházkerület.

Csúry István püspök azon reménységének ad hangot, hogy a kormánytámogatást minden évben megkapja a Teológia. Csupán azt kell megvizsgálni, hogy miből áll össze a fennmaradó összeg, amit az Egyházkerületnek kell kifizetnie.

– Tudomásul szolgál –

Szám: 8/2012

Tárgy: Átvilágítási ügyek – Püsk-Sándor Csaba, az AB elnöke

Püsk-Sándor Csaba ismerteti az Átvilágító Bizottság határozatait (6. számú melléklet). Elmondja továbbá, hogy Hermán M. János, akit a rendelkezésükre álló dokumentumok alapján az AB felmentett, kifogásokat emelt a határozat megfogalmazása ellen, és ennek figyelembevételével, AB módosította a határozatot.

Igazgatótanács egy tartózkodással elfogadja a Pozán Edit, Hermán M. János, Szilágyi Zoltán, Szatmári Elemér, Tatár Miklós, illetve Tóth Zsigmond Béla ügyében hozott határozatokat.

Csúry István püspök elmondja, hogy levélben hívta fel az egyházmegye elnökségét arra, hogy ahol szükséges, indítsanak fegyelmi eljárást azokkal szemben, akiket az Átvilágító Bizottság elmarasztalt a Szekuritátéval való együttműködés miatt. Megkérte Máthé Edith jogtanácsost, hogy nyújtson jogi segítséget, ha valahol igénylik.

Antal János előadótanácsos ismerteti, hogy a Bethlen Alaptól elnyert pályázati pénzből újra beindul a kutatás, s hamarosan újabb dokumentumokat bocsáthatnak az AB rendelkezésére. A CNSAS-nál végzett kutatás eredményeképpen már áttanulmányozhatták Adorján Kálmán, Balogh Barnabás, Fazakas Csaba, Higied István, Korda Zoltán, Molnár Kálmán, Orbán Zoltán, Kiss Miklós, Pakulár István, Kádár Miklós, Szűcs András Ottó, Bereczki András, Dénes József dossziéit.

Szám: 9/2012

Tárgy: Az Önszegélyző Pénztár díjszabásai – Salánki Lóránt

A KRE Önszegélyző Pénztára 70.000 lejes forgótőkével rendelkezik és működik, jelenleg a megmaradt tagok száma 200, ami azt jelenti,

hogy nem minden egyházi alkalmazott tagja az önszegélyző pénztárnak.

A pénztárnak két tevékenysége van. Egyrészt a pénztár 4000 lejig terjedő kölcsönöket biztosít maximum másfél éves futamidőre a tagoknak, egyházunk keretében szolgáló kezesek igénybevétele, jelenleg 13,5%-os kamattal.

Másrészt a kölcsönpénztár a tagok számára 500 lej temetkezési segélyt folyósít elhalálozás esetén.

Az Önszegélyző Pénztár ügyintézői feladatát jelenleg Zsigmond József Nagyvárad-újvárosi nyugalmazott lelképásztor látja el.

A tagok tavalyi évig havi 2 lejes tagdíjat, valamint halálesetekre számolt 2 lejes eseti díjat fizettek.

Figyelembe véve, hogy a tagdíjak és eseti díjak már több éve nem változtak, és a temetkezési segélyt emelni szeretné a pénztár, idézve az ügyintéző jelentését is, hogy „az esetenkénti 2 lejes hozzájárulás ma már kevés, s a temetkezési segélyek maradéktalan kiutalását a kölcsönkamatok részleges igénybevétele teszi lehetővé”, az Önszegélyző Pénztár a következő javaslattal fordul Igazgatótanácshoz:

Egyházi főhatóságunk járuljon hozzá, hogy folyó év január elsejétől kötelezően 3 lej eseti díjat kérhessen a mintegy 200 tagot számláló, segélyre igényt tartó tagságtól, valamint az egyházi alkalmazásban lévő tagok havi tagdíja 3 lej legyen, így a temetkezési segély esetenként 600 lejre módosulhat.

Igazgatótanács egyhangúlag elfogadja a javaslatot, miszerint az Önszegélyző Pénztár folyó év január 1-jétől kezdve 3 lejes eseti díjat kérjen a tagságtól, valamint 3 lejes tagdíjat kérjen az egyházi alkalmazásban lévő tagoktól, 600 lejre emelve a folyósítandó temetkezési segély összegét.

Szám: 10/2012

Tárgy: Missziós tevékenységek – Dénes István generális direktor

1. 2012. április 12-14. – 20 éves a VBH gyermekmissziós program. Ezt a jubileumi ünnepséget Nagyváradon szervezzük és itt tartjuk, Egyházkerületünk a Kárpát-medencei Református Egyházak vendéglátója. Pedagógusok, lelkészek, mintegy 55 személy megismeri és megbeszéli az idei VBH anyagát is. Ez alkalommal adjuk át a hollandiai KOEN alapítványnak a Pro Partium díjat.

2. 2012. május 14-16 – Diakóniai Kerekasztal (10 év után) – A két egyházkerület közös elindulása egy mindannyiunk számára fontos pázmán. A meghívottak közül csak néhányat megemlítve: HEKS, GAW, DW, HUO, illetve más olyan német, skót és holland képviselők, akikkel az utóbbi időben gyengült a kapcsolat.

3. A nagyváradi Cigánymissziós Központ, valamint az erdélyi Diakónia alapítvány munkatársaival jó és rendszeres a kapcsolattartás.

Beindult a bibliaóra a roma gyermekprogramban résztvevő gyermekek szülei számára, mely nem csak ígéhirdetés, hanem közösség-

építés. Várjuk a nagyváradi illetve a környékbeli lelképásztorok jelentkezését erre a szolgálatra.

Február 3-án, egyeztetést folytattunk dr. Sárosi Artúrral a gyermek romaprogram kibővítésére. Lehetséges helyszínek: Hegyközszentmiklós, Székelyhid, Diószeg.

Március 1-jén megnyitottunk az új irodát a kolozsvári úti Missziós Központban, illetve kibővítettük az ott folyó tevékenységet, létrehozva a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szociális és Missziós Központját szegény, rászoruló emberek számára. Heti két napon várjuk az érdeklődőket.

4. Február 29-én szakmai tréninget, találkozót tartottunk a kórház és börtönlelkészek számára. Meghívott előadó dr. Békefy Lajos, lelképásztor, lelkigondozó, börtönlelkész volt. Itt az az elhatározás született, hogy a szakmissziós lelkészekkel közösen egy újabb imádásos könyvet adunk ki, mert szükség van rá. Adományokat adtunk a kórház- és börtönlelkészek számára: 45 eurót könyvre, 45 eurót úti költségre, illetve sok más missziós kiadvánnyal segítgettük a munkájukat.

5. Idén január 31-én kaptuk kézhez a Keresztény Nők Világimanapjának prezentációs anyagát, innen továbbítottuk a megyékhez. Nagyváradon dr. Békefy-Röhrig Klaudia szolgált, aki az anyagot évente fordítja is.

6. Sikertől kapcsolatot létesíteni a németországi Moers-i DW vezetőségével, akik március 20-23 között lesznek a vendégeink.

7. A hollandiai HOE alapítvány Emmaus című gyülekezetépítő anyagának (kurzus) a kiadásában előrelépések történtek, reményeink szerint az év második felére elkezdődhet ennek a bevezetése gyülekezetek szintjén is.

8. Sikertől tisztázni Szabó József nagyváradi börtönlelkész státuszát a nagyváradi börtön vezetőségével, ezt a járható utat ajánljuk minden egyházmege számára.

9. Házasság Hete volt 2012. február 7-14 között, bevontuk mindhárom református tanintézetünket illetve több gyülekezetben voltak ehhez kapcsolódó programok.

10. Február 17-én megszerveztük a Kerekítikai Ügyosztály vezetésével közösen az idei Zsuzsanna Bált, melynek ezúttal jótékony célja a Zilahai Református Wesselényi Kollégiumra irányult.

11. 2012. január 17, GAW-RO gyűlés volt Marosvásárhelyen. Az idei esztendőben a KRE gyülekezetei nyújthatnak be pályázatot.

12. Könyvmisszió. Első körben 75 gyülekezet, négy egyházmege (Temes, Arad, Nagyban, Szilágysomlyó) és az iskolák részesültek könyvadományban. A KRE, HUE és a CE közös projektje.

13. KRISZ programjainak bemutatása.

14. Szeretethíd – bővebben lehet olvasni róla a jobbadni.hu honlapon

15. Említésre méltó még a Reménység Fesztivál (lásd: remenysegfesztival.hu)

16. Adományok kérdése. Sajnálatos módon a meghirdetett vasárnapok alkalmával nagyon kevés adomány gyűlt/gyűlt be. Javasoljuk, hogy legalább az 5-10-15 lejes minimumot fizessék be a gyülekezetek.

17. Éves jelentések. Az átalakított jelentésekkel kapcsolatos észrevételeket kérjük írásban küldjék meg az Egyházkerületnek.

Szám: 11/2012

Tárgy: Pályázati ügyek – Farkas Zsolt előadótanácsos

Farkas Zsolt tudatja, hogy Budapesten a Vallásügyi Államtitkárságon leadták a beérkezett pályázatokat. Több mint 120 pályázati kérés érkezett be az Egyházkerülethez, ezek teljesen lefedik a pályázati keretet. Ez nagyon jó eredmény, mert a tavaly 40-50 pályázat érkezett be. Ezeknek az elszámolása lassan befejeződik.

A Bukarestbe leadott pályázatok kapcsán el kell mondani azt, hogy nagyon jó arányban sikerült pályázatokat elnyerni, az elszámolási arány pedig 94%-os. A hiányzó 6% egyetlen gyülekezetnek a hanyagsága. A Hegyközüljaki Református Egyházközség ugyanis többszöri felszólítás után sem számolt el a kapott támogatással, ezért be is indult a fegyelmi kivizsgálás. A lelképásztor megpróbálta elhárítani, elkenni az ügyet, de teljesen egyértelmű, hogy hibázott akkor, amikor a megadott határidőre, sőt utána sem volt képes elszámolni a kapott támogatással.

Bukarestben természetesen az előző évi elszámolások függvényében határozzák meg az újabb támogatásokat, és a kákn is a csomót keresik. Az államtitkár nagyon vehemensen kifakadt a református egyház ellen: ez az ügy kárára van egész református egyházunknak.

Tavaly nyáron Orbán Zoltán lelképásztor eljött egyházkerületi ajánlólevélért. Nem akartak ajánlást adni neki, mert volt már rá precedens, hogy a pénzzel nem számolt el időben, de akkor esküdözött, hogy ez alkalommal nem fog felmerülni ez a gond. Nyáron megkapta a kért támogatást, decemberben pedig felszólították – több alkalommal is – a megkapott támogatás elszámolására. Ezt követően elkezdett valótlanosságokat állítani, többek között azt is, hogy az egyházkerület nem utalta át neki a pénzt, holott az államtitkárság egyenesen a gyülekezet bankszámlájára utalta a támogatást. Ennek az ügynek komoly következményei lesznek. 20.000 lejről van szó.

Azért tartja szükségesnek mindezt ilyen részletesen ismertetni, hogy kihangsúlyozza: azok a gyülekezetek, amelyek támogatást kapnak, figyeljenek oda felelősségük teljes tudatában az elszámolásokra, mert ha elmulasztják, az egész egyházkerületünknek kára származik belőle. Ahol gondok vannak, oda többet nem adnak ajánlást.

Szilágyi Zoltán megjegyzi, hogy nem hibáztatható csupán a lelképásztor a mulasztásért, mert az egyházközségnek van elnöksége, presbitériuma, akik mind anyagi felelősséget hordoznak.

Farkas Zsolt kifejti, hogy nyilván, nem csak a lelképásztort terheli a felelősség, de kérdés az, hogy a presbitérium tudott-e egyáltalán a pályázati pénzről? Azért indult be a fegyelmi kivizsgálás, hogy megállapítsa azt is, ki mulasztott, kit terhel felelősség ebben az ügyben.

Ugyancsak problémás helyzetet tár fel a Corvinustól érkezett levél. A Corvinus az Új Kézfogás Közalapítvánnyal szembeni elszámolási hiányosságokat jelezte, kilátásba helyezve, hogy jogi útra tereli az ügyet, ha nem történik meg záros határidőn belül az elszámolás. Ezt követően, kilenc esetben sikerült lezárni az elszámolásokat, három esetben viszont továbbra sem sikerült megoldást találni. Ez a három gyülekezet Gencs, Érmindszent (Adyfalva), Szapárfalva. Ha továbbra sem sikerül elszámolni, akkor az egész elszámolást figyelmen kívül hagyják és a teljes támogatási összeget vissza kell fizetni.

Három egyházkerületi pályázatot nyújtottunk be a határon átvelő együttműködés keretén belül. Indítottunk továbbá egy fundraising pályázatot, ami a Lámpás Alapítvány költségvetését alapozná meg, pénzt gyűjtene a diakóniai munka céljaira.

A lelképásztorok figyelmébe ajánlja azt is, hogy a legtöbb közigazgatási megye kiírja a DDIP-s pályázatokat is – figyeljenek oda a lehetőségre, hiszen nincs megszabva, hogy csak templomépítésre lehet pályázatot benyújtani, lehet parókiára, imaházra stb. pénzt kérni.

Mindezeket az információkat minden alkalommal a KRE levelezési listáján is szétküldi. Igazán sajnálja, ha vannak lelképásztorok, akik még nem iratkoztak fel a hivatalos hírlevélre, vagy nem élnek az elektronikus levél adta lehetőségekkel. Akiknek ez technikai nehézséget jelent, forduljanak Oroszi Kálmánhoz eligazításért. Ne feledjük el, hogy ma már az egyháznak juttatott támogatások „pályázatba vannak csomagolva”.

Említést érdemel még a hajdúnánási program, amelynek keretében tanárok tanítanak az érdeklődő iskolai csoportoknak magyar történelmet, helyesírást, irodalmat, ha ezeket a tárgyakat az iskolai program során nem tanulmányozhatják.

Képző Gyula felveti a kérdést, hogy mivel az egyházkerületnek minden pályázatra rálátása van, akkor nem tudna-e prioritási sorrendet felállítani? Rossz vért szül, amikor azt látjuk, hogy egy építkező gyülekezet statisztikai adatok miatt elbukik egy pályázatot, vagy olyan jelentéktelen összeget kap, hogy abból érdemlegesen nem tud előrelépni, és megtörik a lendület. Példának saját esetét hozza fel.

Farkas Zsolt válaszában kifejti, hogy a pénzügyi döntéshozatalban az egyházkerületnek semmilyen szerepe nincs.

– Tudomásul szolgál –

Szám:12/2012

Tárgy: Kisgyülekezetek támogatása – Farkas Zsolt előadótanácsos

Egyre inkább szükségesnek látszik a kisgyülekezetek fenntartására irányuló stratégia kidolgozása és elfogadása. Szükséges lesz nyáron egy igazgatótanácsi ülést tartani, amelynek ez lesz az egyedüli napirendi pontja. Addig az egyházkerület leteszi az asztalra azt a javaslatcsomagot, amit megvalósíthatónak tart. De

vannak gyülekezetek, amelyek esetében nagyon gyorsan kell lépni, nem lehet elodázni a döntést, mert a megélhetésükéről van szó. Magyarországról eddig rendszeresen érkeztek az ún. „magyar kongruák”, amelyet az egyházkerület a kisgyülekezetek között egyenlő arányban osztott szét. Ezt a rendszert szeretnék megváltoztatni, mert vannak kisgyülekezetek, amelyek rendelkeznek más bevételi forrásokkal is, és bár kevés lelket számlálnak, mégsem látnak szükségét. Az egyházkerület pályázatot írna ki ennek az összegnek az elosztására, és oda csoportosítaná a segítséget, ahol nagy szükség van erre. Körbeadja a pályázati űrlapot, aminek alapján kiosztanák a pénzt. Kéri Igazgatótanácsot, hogy támogassák ezt a kezdeményezést.

Szilágyi Zoltán megkérdezi, hogy a pályázati űrlapot látták-e az esperesek? Nem lehetne ezeket az űrlapokat a megyéken keresztül eljuttatni?

Farkas Zsolt tisztázza, hogy az Esperesek Kollégiuma jóváhagyta az űrlapot, és már vitatta ezt a kérdést.

Fazakas Csaba, az esperesek kollégiumának elnöke hozzáfűzi, hogy ha az egyházmegei számvető látna a pályázatot, akkor a jelentések alapján ellenőrizhetik is az adatokat. Ezzel nagy adminisztrációs terhet vennének le az egyházkerület válláról.

Szilágyi Zoltán felteszi a kérdést, hogy mekkora támogatásra számíthat majd egy gyülekezet?

Farkas Zsolt kifejti, hogy azok a gyülekezetek kapnának nagyobb összeget, ahol nagyobb szükség van a pénzre.

Darabont Sándor közbeveti, hogy mi van azokban az esetekben, ahol papírforma szerint jelentős anyagi bevétellel rendelkezik a gyülekezet, de a pénz csak év végén folyik be, és a lelkipásztoroknak nincs lehetősége év közben felvenni a fizetését?

Farkas Zsolt rámutat, hogy pontosan azért lenne szükség nyáron a csak ezzel a kérdéssel foglalkozó igazgatótanács ülésre, hogy az ilyen és ehhez hasonló partikuláris kérdéseket is tisztázzák. Az államtitkárság az egyházkerületre bízta, hogy miként bánt ezzel az összeggel, nem szól bele az elosztásba. Így célszerű lenne azoknak juttatni, akik igazán rászorulnak.

Szatmári G. Elemér figyelmeztet, hogy ez az összeg a fizetések kiegészítésére jön, ezért azt ajánlaná, hogy valóban a fizetéseket pótolja, és minden kisgyülekezetben szolgáló lelkipásztor kapjon legalább egy szimbolikus összeget.

Farkas Zsolt ismét elmondja, hogy az adományszó nem határozza meg, hogy az egyházkerület hány felé ossza el a támogatást. Ha vannak olyan gyülekezetek, ahol vannak más bevételi források is, ott nélkülözni tudják ezt a támogatást.

Szilágyi Zoltán (szentkirályi) felteszi a kérdést, hogy miért kell módosítani az eddigi rendszeren, ha nincs rá panasz?

Forró László részletezi, hogy soha nem az egyházmegeiek osztották el ezt a támogatást, hanem az egyházkerület. Ő ugyan kétségbe vonja, hogy meg lehet-e precízen állapítani a sávokat, ezért az eddigi rendszer nem disztíngvált, 200 lélek alatt minden gyülekezet megkapta a támogatást. Természetesen, ez az általánosítás nem minden esetben igazságos.

Farkas Zsolt most megpróbálja differenciálttá tenni a támogatást: hagyjuk, hogy dolgozzon ezen, mert ha sikerül a rendszert igazságosabbá tenni, akkor az hasznos lesz.

Fazakas Csaba megemlíti, hogy volt konkrét eset, amikor egy gyülekezet az ingatlanából származó hasznót nem könyvelte el a bevételei között. Figyelembe kell venni, hogy nem csak a vidéki gyülekezetek vannak bajban, hanem a városi gyülekezetek is. Falun egy 200 lelkes gyülekezet lehet, hogy jól gazdálkodik földjeivel, és jobb anyagi helyzetben van, mint egy sokkal nagyobb városi gyülekezet, amely nem birtokol hasznót hajtó ingatlant; ezért kell újra megvizsgálni az egész elosztási rendszert. Ahol baj van, ott több száz ezer forintra lehet szükség, ahol az eddigi támogatás nem oszt, nem szoroz, nem nagy érvágás 100.000 forint.

Simon Attila megkérdezi, hogy nem lehetne-e valamilyen módon felmérni ezt a helyzetet?

Dénes István generális direktor megjegyzi, hogy az éves jelentésben is van ilyen rubrika, de kevesen töltik ki.

Lucza István az iránt érdeklődik, hogy a szóránnygyülekezet milyen kategóriába esik?

Forró László tisztázza, hogy ez nem szóránnygyülekezet, hanem fizetés-kiegészítés.

Venter Miklós megkérdezi: meg van-e pontosan határozva, hogy mit jelent a „kis” gyülekezet?

Farkas Zsolt elmondja, hogy pontos behatárolás nincs, de a lélekszám és a pénzügyi helyzet alapján határozták meg. Sajnos, egyre több helyről érkezik a helyzetjelentés, hogy a lelkipásztor hónapok óta nem tudta felvenni fizetését, ezekben a helyzetekben nyomban segíteni kell. Ezért kéri az Igazgatótanácsot, hogy hagyja jóvá a jelenlegi adatlapot.

Igazgatótanács ellenszavazat nélkül, 2 tartózkodás mellett elfogadja az adatlapot.

Szám: 13/2012

Tárgy: Debrecenben tanuló diákok kérése – Farkas Zsolt előadótanácsos

Lukács Brigitta Anita I. éves és Eperjesi András IV. éves teológiai hallgató kéri átvételüket a kolozsvári PTI-be, Bencze Kádár Bertold itt szeretné segédlelkészi éveit letölteni.

Forró László elmondja, hogy ezzel a kéréssel mások is fognak jelentkezni, ha az Igazgatótanács zöld utat ad a kéréseknek. Azzal lehetne áthidalni ezt a helyzetet, hogy az egyházkerület elismerné: ezek a mi diákjaink. Így tanulhatnának tovább a debreceni intézetben, de mivel az egyházkerület elismeri őket diákjaiként, nincsenek abban a kényszerhelyzetben, hogy megpróbálkoznak átiratkozni a kolozsvári Teológiára. Ráadásul – ha az anyagi oldalát nézzük a helyzetnek –, ezek a diákok egy fillérbe sem kerülnek a KRE-nek, mivel magyar állami támogatást kapnak.

Továbbá az is igaz, hogyha kimondjuk, hogy ezek a mi diákjaink, akkor azt is elismerjük, hogy az eddig meghatározott 4+1 hely

nem fedi a valós helyzetet. Javasolja, hogy tartassuk őket rendelkezési állományban.

Váradi Sándor Károly szerint dönteni kell Kolozsvár és Debrecen között. Nem igazságos azokkal szemben, akik Kolozsváron felvételiznek és bejutnak, hogy mások, akik besétálnak egy másik egyetemre, egy egyszerű kéréssel átkerülnek a PTI-re.

Szilágyi Zoltán megkérdezi, hogy nem fogja-e benyújtani a számlát majd a debreceni egyetem? Szükségesnek látja azt is, hogy a legációk szolgálatokat szabályozzák a határon túl tanuló diákok vonatkozásában.

Darabont Sándor közbeveti, hogy a hallgatók és a lelkészek befogadása a püspök jogköre. Ezért Igazgatótanács nem is dönthet erről a kérdéssel.

Szilágyi Zoltán (szilágypaniti) elmondja, hogy a kérelmet benyújtó diákok közül kettőt ismer. Tudja azt, hogy Lukács Brigitta Anita országos bibliaismereti versenyt nyert. Ha más tárgyból nyert volna országos olimpiázt, akkor besétált volna az illető egyetemre, a Teológiára pedig nem vették fel.

Váradi Sándor Károly felveti, hogy ha egy külföldön tanuló diákot itt kihelyeznek segédlelkésznek, akkor utána igen nehéz elküldeni arra hivatkozva, hogy közben végeztek a kolozsvári diákjaink.

Csúry István püspök felteszi a kérdést: miért ragaszkodik egyházkerületünk a Kolozsvári Protestáns Teológiához? Azért, mert minden lelkipásztor erős lelki és szellemi kötődés fűzi ehhez az intézethez. Az élő kapcsolatot jó lenne a továbbiakban is fenntartani, azt azonban nem tudja nem észrevenni, hogy mennyit esett a Teológia színvonala a régihez képest. Akkor is ki kell ezt mondani, hogyha egyesekben ez felháborodást vált ki. Már rég nem az az intézmény, ami volt egykor. A jelenlegi helyzetben konkrét megoldásokra lenne szükség, hirtelen döntésekkel azonban semmire se megyünk, alaposan meg kell vizsgálni a helyzetet. Észre kell venni azt, hogy az Európai Unióba lépve nekünk is ajtót nyílt a nagyvilágra, és bármelyik nyugati teológia örömmel nyúl diákjaink után, mert ma az egyetemek is „piacosodtak” abban az értelemben, hogy a nagyobb diáklétszám több állami támogatást jelent. A debreceni egyetem legalább felveszi a kapcsolatot egyházkerületünkkel, és ajánlást kér, ha egy innen származó diák ott szeretné folytatni tanulmányait. De a többi intézményre nézve még ez sem igaz, és semmi meg nem akadályozhatja a tanulni vágyókat, hogy bárhova elmenjenek és felvételizzenek. Az azonban számunkra is kellemetlen, amikor valaki külföldön végez, eljön Kolozsvárra letenni a második lelkészépesítő vizsgát, és rossz benyomást kelt a bizottság előtt.

Gondolnunk kell arra is, hogy milyen felháborodást szülne, ha a kolozsvári egyetemmel megszakítanánk az eddigi kapcsolatot. Nincs is minek megszakítani, mert noha az Erdélyi Egyházkerület folyamatosan hangsúlyozza, hogy ez az ő egyetemük, nekünk ebben – akár tetszik, akár nem –, szellemi, lelki részünk van. Amikor valakinek mégis ajánlást adunk, hogy Debrecenbe felvételizhessen, nem azt jelenti, hogy ezt közvetlenül kenyérre lehet váltani. Ha ott végez, akkor itt a sor végére kell állnia. Az

utóbbi évek tapasztalata szerint a segédlelkészeket nehéz kihelyezni, máskor azonban előáll az a helyzet, hogy alig lehet pótolni. Püspök ezért indokoltak tartja, hogy akiket és lehet és akik értékes emberek, azokat vegyük át. Persze, az is világos, hogy a debreceni egyetem a diákok után megkapja a fejkvótát az államtól, érdeke, hogy minél több diákja legyen, Kolozsváron pedig fizetünk értük.

A Generális Konventen is szabályozni próbálták ezt a dolgot, de ők is a folyamat végét próbálták megragadni, a második lelkészképző vizsgát akarták szabályozni, nem pedig a felvételt. Ezért hozták az Igazgatótanács elé ezeket az eseteket, hogy a kollektív bölcsesség találjon elfogadható megoldást ezekre a helyzetekre. Véleménye szerint a gyakornoki, azaz a segédlelkészi éveket mindenképp meg kellene engedni, hogy a diáknak legyen tapasztalata az itteni helyzetről, de az sem árt, ha egy Magyarországon tanuló diák belekóstol a transzilván teológiába. Az viszont nagy kérdés, hogy miként fér ez majd bele abba a 25%-os keretbe, amelyet egyházkerületünk fizet, mert ha ezt követően a teológia megemeli a fizetendő szubvenciót, abba „beleegedünk”. Kérdés tehát, hogy meddig lehet menni az átvétellel? Püspök úgy tartaná jónak, hogy ha elkezdtek, a diákok tanuljanak továbbra is Debrecenben, mert ez egyelőre anyagi könnyebbséget is jelent. A Kolozsváron tanulóknak természetesen nem kell ezért átigazolniuk.

A diákokat be fogják hívni a Püspöki Hivatalba, mindegyikkel személyesen elbeszélget, és az előbb elhangzottak függvényében hoz döntést arról, hogy kit vesz át a KRE.

– Tudomásul szolgál –

Szám: 14/2012

Tárgy: Tolnay István lelkipásztor kérése – Farkas Zsolt előadótanácsos

Farkas Zsolt ismerteti Tolnay István lelkipásztor kérését (7. számú melléklet). Lelkipásztor kéri, hogy bűnbánati héten végezhesen esketési szolgálatot a tilalom ellenére.

Szilágyi Zoltán (szilágypaniti) szerint ha a szórakozóhely a templom mellett van, és a bűnbánati istentiszteletéről jövőket azt látják, hogy a kultúrotthonban mulatozik a nép, akkor az megbotránkoztatást kelt, már pedig az Ige határozottan mondja: „jaj annak az embernek, aki megbotránkoztat!” (Mt 18,7).

Fazakas Csaba hozzáfűzi, hogy csak rendkívüli esetekben lehet feloldani ezt a tilalmat. Példaként azt hozza fel, hogy ha az egyik fél halálos beteg, és ez a kívánsága, hogy házasságot kössön, azt nem lehet megtagadni.

Forró László annak a véleményének ad hangot, hogy nem találja megalapozottnak az érvelést. Az Igazgatótanács nem oldhatja fel ezt a tilalmat azért, mert Nagykarolyban nincs elég kocsmák. Általában a házasságot előre tervezik, vegyék akkor figyelembe azt is, hogy bűnbánati héten nem lehet mulatozni. A többi felekezetenél is elterjedt gyakorlat ez, nekünk sem szabad könnyelműen kezelniük.

Igazgatótanács ezt követően Tolnay István lelkipásztor beadványát elutasítja.

Farkas Zsolt megjegyzi, hogy a Nagybánya-óvárosi Egyházközségtől is érkezett egy beadvány, de az időközben okafogyottá vált, ezért végül nem bocsátja tárgyalásra.

Szám: 15/2012

Tárgy: Református kórház – Forró László előadótanácsos

Forró László mintegy összefoglalja a kórházalapítás érdekében az elmúlt években végzett munkát. Megemlíti, hogy 2009. január 16-án, a KRE ünnepi közgyűlésén, a püspökbeiktatás alkalmával Csűry István püspök programjának sarkalatos pontját képezte az, hogy 20 év tanügyi téren végzett szolgálat után kapjon hangsúlyt a testi és lelki egészség ügye. A bejelentést nagyfokú érdeklődés övezte, több szakember is jelentkezett, hogy részt venne a református egészségügy tervezetének kidolgozásában és megvalósításában. Az egyházkerületi tisztújításokat követően Közgyűlés 34/2010. számú határozatával létrehozta a Kórháziügyi Bizottságot, Lukács József vezetésével. Az önkormányzattól telket igényeltek a kórházépítéshez, de egyeztettek Cseke Attila akkori egészségügy-miniszterrel is. Sajnos, csalódást okozott ebben a tekintetben a magyarországi kormányváltás, hiszen egyházkerületünk nagy reményeket fűzött a jobboldali kormányhoz a támogatás tekintetében, a várt támogatás azonban elmaradt. Az önkormányzatnál is hosszú ideig egy helyben topogott a telekügy. Ennek ellenére, tovább folyt a kapcsolatépítés a budapesti Bethesda Református Kórházzal, Nagykállóval, Kapuvárral stb. Ezt követően Lukács Józsefet főjegyzővé választották, s a kórháziügyet átvette Forró László. Időközben az események felpörögtek: bekapcsolódott a folyamathoz az Ecclesia Mater Alapítvány, végleges döntés lett telekügyben, pontos tervezet született arról, hogy miként is képzelni az egyházkerület a kórházi szolgálatot.

1. Milyen célból?

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület a legnemesebb egyházi hagyományoknak és missziói küldetésének megfelelően, részt szeretne vállalni a betegek gyógyításában és ápolásában. Ténne mindezt felekezeti és etnikai hovatartozástól függetlenül.

Tudatában vagyunk, hogy a gyógyítás folyamatát teljes mértékben kiegészíti a lelki gondozás. Tesszük mindezt Isten Igéje szerint.

2. Mi a város haszna?

Tekintettel arra, hogy a kórházat Nagyváradra tervezzük, nyilvánvaló a város haszna:

- a szociális háló kibővítésében
 - az elszegényedett társadalom hátrányos helyzetű betegeinek ellátásában
 - munkahelyteremtésben
3. Kik a címzettek?
- református egyháztagok
 - más felekezetek tagjai
 - rászorultak

4. Felépítés

a. Állandó jellegű szakterületek:

- gyermekosztály – családtervezés (20 ágy)
- szájsebészet (5 ágy)
- belgyógyászat (15 ágy)

b. Ideiglenes jelleggel működő műtők (10 ágy):

- kardiológia
- szemészet
- belgyógyászat

c. Rehabilitáció (20 ágy)

d. Laboratórium – Diagnosztikai Központ

Mindennek a megvalósítását a „kórház-fillérekkel”, pályázatokkal, valamint magán-befektetők bevonásával finanszírozzuk, mégpedig úgy, hogy a tulajdonjog és a működtetés teljes mértékben a KRE feladata maradjon, míg a működtetés a befektetők kezelésében lenne.

– Tudomásul szolgál –

Szám: 16/2012

Tárgy: Ingatlanügyek – Máthé Edith jogtanácsos

Máthé Edith ismerteti, hogy az ingatlan-visszaszolgáltatások és kárpótlások kifizetésének ügye egyáltalán nem halad előre.

2011 októberében leváltották a tavasszal ki-nevezett Ingatlan-visszaszolgáltatási Kormánybizottság elnökét, ismételten új elnök került a bizottság élére, így az esztendő folyamán egyházkerületünk csupán 9 ingatlant kapott vissza bizottsági végzéssel. Sokkal jobb volt az arány 2007-ben, amikor 64 ingatlant kapott vissza egyházkerületünk, de 2009-ben csak 8-at, 2010-ben pedig csak 5-öt. Tehát a jelenlegi helyzet: 348 ingatlan-visszaigénylést nyújtott be az egyházkerület, ebből mindmáig 215-öt adtak vissza.

Ismerteti továbbá a Bihari Egyházmegyéhez benyújtott beadványt, amelyben a Nagyváradi-Olaszi Egyházközség azt kéri, hogy az egyik ingatlanjára bejegyzett jelzalogot töröltsük el. Ennek a háttere az, hogy amikor a KRE kormányhatározattal visszakarta a Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium (LZSG) épületét, azon a telken, amelyen az iskola fekszik, három helyrajzi szám volt. A KRE nevére jegyezték be a telket épület-ingatlanjaival együtt, így tulajdonába került az a rész is, amelyen az olasz egyházközség harangozója, illetve kántori lakása van és melyeket jelenleg is az egyházközség használ. Az iskola épülete nagyon leromlott állapotban volt, ezért az Apáczai Közalapítványhoz fordultak támogatásért, s így két részben tízmillió forint támogatáshoz jutott az egyházkerület, amit az iskola felújítására fordított. A beadvány tévesen fogalmaz, amikor jelzalogot emleget, hiszen nem jelzalogról van szó, hanem egy tiltás bejegyzéséről a teherlapra: 10 évig nem szabad elidegeníteni az ingatlant. Így 2013, illetve 2016-ban jár le a fentvezetett tilalom, amely a támogatás elnyerésének feltétele volt. Amíg le nem jár ez a megkötés, addig nincs mód arra, hogy töröltsük az elidegenítési tiltást, illetve a tulajdonjog nem ruházható át. Annak természetesen nincs akadálya, hogy a tiltás töröljőn 2016-ban és a szabályos jogi eszközök által megtörténhet a tulajdonjog átruházása az ingatlan felosztása kapcsán.

Csűry István hozzáfűzi, hogy ez a tiltás nem káros, sőt védi a gyülekezet ingatlanjait. Ez nem jelzalog, hiszen nem kölcsönt vettünk fel. Amikor a törvény erre lehetőséget ad, akkor átadjuk a Nagyváradi-Olaszi Egyházközségnek a jogos tulajdonát, de addig is nyugodjanak meg, mert semmiféle hátrányt nem szenvednek, és

semminemű jogtalanság nem történt. Inkább adjunk hálát az Úrnak, hogy az államosított telket és ingatlanokat visszaadták az egyháznak.

– Tudomásul szolgál –

Szám: 17/2012

Tárgy: A Presbiteri Szövetség (PSZ) jubileumi közgyűlése – Fazakas Csaba esperes, az Esperesek Kollégiumának elnöke

Fazakas Csaba elmondja, hogy folyó év februárjában kapta kézhez a meghívót a PSZ jubileumi közgyűlésére. A meghívóból kiderül, hogy az egyházkerület jelenlegi vezetéséből senki nem kap szerepet a programban, az ígért szolgálatot pedig Tőkés László, az egyházkerület volt püspöke végzi. Ezzel nem is lenne gond, de akkor is illik a szolgálatban lévő püspököt meghívni legalább egy köszöntés erejéig, vagy akadályoztatása esetén a főjegyzőt, esetleg a generális direktort. Ezt az aggályt az Esperesek Kollégiuma is megfogalmazta legutóbbi ülésén, emlékezve arra, hogy 2002-ben, amikor a PSZ jogi beíratása megtörtént, a cél az volt, hogy könnyebben tudjanak pályázati forrásokhoz jutni. Most pedig úgy tűnik, a PSZ inkább függetlenedik az egyházkerülettől. A továbbiakban hasonló esetekben ezért ne felejtse el egyeztetni a KRE vezérkarával, mert ne feledjük: a PSZ bejegyzett, önálló jogi személyként is a KRE gyűlekezeteinek presbiteri szövetsége, nem valamiféle egyháztól független szervezet.

Venter Miklós szóvá teszi, hogy hallott arról, az ügyet tárgyaló Esperesek Kollégiuma nem volt hajlandó meghallgatni László Kálmán PSZ-elnök véleményét, aki történetesen épp az Igazgatótanács székházában tartózkodott. Jobb lenne meghallgatni egymás véleményét, mint inkvizíciós módszerekkel nekimegni egymásnak. A PSZ nem akar függetlenedni, nem akar a lelkészek „fizetésén csámcsogni”, mint egyesek állítják. Társak vagyunk, együtt szolgálunk, egy szekeret tolunk, s ha az látszik, hogy a PSZ a KRE ellen dolgozik, az csupán egy téves látásmód kivetítése a Szövetségre. Hogy Tőkés László hogyan, miként lett meghívva, arról majd László Kálmán beszámol, de azt tudni kell: nincs ilyen írott szabály, hogy kit kell meghívni, ők eddig is azt hívták prédikálni, aki elvállalta a szolgálatot. Az inszINUációt felháborítóan tartja, és a PSZ nevében is, kikéri magának.

László Kálmán felszólalásában kihangsúlyozza, hogy a lelképásztor és a presbíter nem vetélytársak, hanem szolgátszolgák. Nincs egyházi papi rend és presbiteri vagy világi rend, református egyházunk ilyen megkülönböztetést nem ismer. Az elmúlt 10 év munkájáért Istennek tud hálát adni, felsorolva, hogy mennyi mindent tudtak megvalósítani. Fazakas Csaba esperes által vázolt problémákra válaszolva kifejti: minden alkalommal ő hívta meg az ígértet, soha senkinek eddig ez ellen nem volt kifogása. A legtöbbször felkért három ígértet közül mindegyik több, mint 15 alkalommal szolgált a PSZ alkalmain. E három ígértet Csűry István püspök, Szabó Dániel, a magyarországi PSZ elnöke, valamint Tőkés László, akinek püspöksége idején létrejött a PSZ. Ezért a hét éven át a

Szövetségért tett munkájáért kérte meg Tőkés Lászlót az ígértetesi szolgálatra. Semmilyen szín alatt nem akarta ezzel megbántani Csűry István hivatalban lévő püspököt. Eltitkolni sem akarták a programot, hiszen a meghívó az interneten is megtalálható. Azt a vádat pedig, hogy a PSZ-t a CE-szövetséghez hasonlítják, határozottan visszautasítja, mivel a CE-vel ellentétben a PSZ minden további nélkül vállalta a KRE jurisdictióját. A PSZ mindig nyitott volt a párbeszédre, semmilyen takargatnivalójuk nem volt. Soha nem is zavart senkit a PSZ, csak azóta téma, amióta a tavaly pályázati pénzhez jutottak. Az elmúlt évek során több missziói előadóval is dolgozott, soha egyik sem utasította vissza, nemrég azonban azt is megkapta, hogy a PSZ nem is tartozik az egyházkerülethez. Tisztában van azzal, hogy választási év van, és most minden apróságnak politikai jelentőséget tulajdonítanak, de a PSZ-nek nincsenek és soha nem is voltak politikai ambíciói. Soha senkitől meg nem kértek politikai irányultságát, nem vettek részt politikai csatározásokban. Szerinte ez az egész csak mondvascsinált ügy, és nem más, mint hangulatkeltés a PSZ ellen.

Dénes István generális direktor megjegyzi, hogy ő szívesen foglalkozik a PSZ ügyeivel is; ugyanúgy, ahogy a nőszövetségi vagy az ifjúsági jelentést is felolvassák a Közgyűlés előtt a missziói jelentések során, úgy a PSZ jelentése is elhangozhat. Ő maga nem tud arról, hogy valamikor is visszautasította volna a Szövetséget.

Csűry István püspök szerint ha megnézzük a meghívót, akkor láthatjuk, hogy nincs is azzal semmi gond, hiszen a PSZ valóban azt teszi, amit akar. Jelen esetben azonban aki akarja, akár elhibázott egyházpolitikai gesztusnak is tekintheti a kialakult helyzetet, és az mégsem helyenvaló, hogy a KRE vezérkarából senkivel nem egyeztettek, senkit nem hívtak, senkinek a tanácsát ki nem kérték. Ne legyen ebből Tőkés László–Csűry István ellentét, mint ahogy ez némelyekben felvetődik, mert nem ez a gond. Ha a PSZ komolyan veszi magát, egyszerűen nem ignorálhatja a KRE teljes vezérkarát: legalább a generális direktort meg lehetett volna hívni egy köszöntés erejéig. Ez a hiányszó sajnos több embernek is feltűnt, és tőle is megkérdezték, mi ennek az oka. Különösebben nem bántja, hogy kifejezték a jubileumi ülés programjának összeállításakor, de bántó, hogy a többi vezető munkatársat is mellőzték. Püspök ezért nem fog soha neheztelni, továbbra is támogatni fogja a PSZ-t, mint eddig, de azt ki kell mondania, hogy úgy látja: ez így nem szolgált egyházkerületünk javára.

László Kálmán elnézést kér, kihangsúlyozva, hogy nyilvánvaló mulasztás történt, a mellőzés meg se fordult a fejében. Ezt a felvetését alátámasztja a füzet is, amit most kiadnak az ünnepségre. Megkéri Csűry István püspököt, hogy vegyen részt a PSZ ülésén, legyen az első köszönő, és így a neki szánt emléklapot is átadhassák személyesen.

Lukács József főjegyző visszaul a decemberi igazgatótanács ülésre, és többek véleményét tolmácsolva emlékezteti László Kálmánt, hogy amikor támogatást kért a PSZ részére, akkor kellett az Igazgatótanács segítsége, de amikor a programot kellett összeállítani, akkor senkit meg nem kértek.

Fazakas Csaba esperes figyelmeztet, hogy abban, amit ő elmondott, el sem hangzott a vád szó, mert itt senki nem vádol senkit. Itt csupán a meghívó kapcsán néhány megállapítást tett az Esperesek Kollégiuma, és azt is ki kell hangsúlyozni: itt nem egyéni véleményről van szó. Nehezményezi, hogy a PSZ azt a Magyarországról ismert modell próbálja meghonosítani, ami ellen számos kifogást lehet emelni. Nem szeretnénk, ha ez meghonosodna a mi egyházkerületünkben. Nagyon dicséretes a megjelent könyv, de kár, hogy az új főgondnok neve nem hangzik el benne, csak a volt főgondnoké. Nem csak a múltrol kellene szólnia ennek a kiadványnak, hanem a jövőről is. Az Esperesek Kollégiumából a féltő szeretet szólalt meg, azzal együtt, hogy a Gondnokok Kollégiumának elnöke azzal vádolta meg őket, hogy „titokban gyűléseznek”. Ő mindent megtett annak érdekében, hogy ezt az ügyet békésen rendezzék, de az nem hozható fel mentességként, hogy az ülés során a PSZ elnöke véletlenül épp az épületben járt, nem hívhatták be, mert ennek nem ez a módja. A jövőre nézve kéri, hogy a PSZ ne mellőzze a KRE vezérkarát. Nem szabad elfeledkezni arról sem, hogy ha a lelkészkar nem áll a PSZ mellé, akkor esetleg működni sem nagyon tudnak.

– Tudomásul szolgál –

Szám: 18/2012

Tárgy: Szabályzat-módosítás – Szatmári G. Elemér

Szatmári Elemér nehezményezi, hogy a teológia képviselője továbbra sem szerepel tanácskozási joggal a névsorban, bár meghívót kap és az üléseken jelen van. Továbbá kifogásolja, hogy két beadványa nem került Igazgatótanács napirendjére.

Farkas Zsolt azonban tisztázza, hogy a beadványát, ami a kisgyülekezetek helyzetére vonatkozik, azt tárgyalták a 12. pontban, sőt arról van szó, hogy egy következő ülésen – amelynek csak ez lesz a tárgya – alaposan végigbeszéljük ezt az ügyet. A másik beadványról viszont nem tud, hozzá nem érkezett el ilyen.

A továbbiakban Szatmári Elemér a jelenleg érvényben lévő működési szabállyal kapcsolatban vannak kifogásai, az Igazgatótanács által elfogadott javításokat ugyanis – úgy véli – nem minden esetben dolgozták be az alapszövegbe. Azonban ő is belátja, hogy az idő eltelt, a jelenlévőknek pedig már nincs türelmük a kérdés alapos megtárgyalására, ezért Farkas Zsolttal egy találkozót beszélnek meg, ahol ezeket a félreértéseket tisztázzák.

Több tárgy nem lévén, Csűry István püspök áldással berekeszti az ülést.

K.m.f.

CSÜRY ISTVÁN püspök	DR. VARGA ATTILA főgondnok
LUKÁCS JÓZSEF főjegyző	TOLNAY ISTVÁN főjegyző
KÉPÍRÓ GYULA hitelesítő	POZÁN EDIT hitelesítő

1. számú melléklet

KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
IGAZGATÓTANÁCSI HIVATALA

Szám: 159/ 2012.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület
Igazgatótanácsi Tagjainak*Lak- és Székhelyükön*

Ezennel tisztelettel meghívjuk az Igazgatótanács ülésére, melyre 2012. március 9-én, 10 órai kezdettel, Nagyváradon, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület székházának Bartók termében kerül sor.

Napirenden szerepelnek a következők:

1. Igehirdetés – Forró László előadótanácsos
2. Püspöki bejelentések – Csúry István püspök
3. Tanügyi kérdések – Tolnay István előadótanácsos
4. Átvilágítási ügyek – Püskös Sándor Csaba ÁB-elnök
5. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Önszegélyező pénztárának díjszabással - Salánki Lóránt előadótanácsos
6. Missziói ügyek – Dénes István generális direktor és Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos
7. Pályázati ügyek – Farkas Zsolt előadótanácsos
8. Kórház ügyek – Forró László előadótanácsos
9. Ingatlan ügyek – Máthé Edit jogtanácsos
10. Indítványok, javaslatok

Tisztelettel kérjük a lelkiismeretes és pontos megjelenést, illetve indokolt esetben a visszajelzést, hogy a póttagokat időben be tudjuk hívni.

Szeretettel küldjük testvéri üdvözlésünket:

Nagyvárad, 2012.február7.

CSÚRY ISTVÁN DR. VARGA ATTILA
püspök főgondnok

2. számú melléklet

KÜLÜGYMINISZTERIUM
ÁllamtitkárFőtiszteletű Igazgatótanács!
Kedves Testvérek!

Nagy örömmel és Isten iránti hálával állapíthatjuk meg, hogy a Magyar Országgyűlés 2012. február 27-én törvényben véglegesítette egyházkerületünk magyarországi gyülekezetének, az Erdélyi Gyülekezetnek az egyházi státuszát. Bár sem államjogi, sem egyházjogi jogi szempontból nem jött létre ezzel új helyzet, e döntés morális és szimbolikus jelentősége felülbecsülhetetlen. A legmagasabb szintű elismerése ez annak, amit ez a közösség negyed évszázados története során bejárt: annak, hogy a '80-as évek nagy menekült-hulláma során édesapám, Németh Géza által elindított menekültmisszió mert elsőként nyíltan és szervezett formában foglalkozni ezzel a nemzeti tragédiával, és tudott gyakorlatilag is sok ezer emberen segíteni. Ennek a misszionának abban is meghatározó szerepe volt, hogy a kommunista szolidaritás feladásának kikényszerítése, a politikai és jogi közeg radikális változása lehetővé tette az NDK-s menekültek ügyének kezelésén keresztül Németország újraegyesülését, és ezen keresztül világtörténelmi jelentőségre tett szert.

Emlékeznünk kell most 1995-re is, amikor a magyar nemzet számára a jövőt egyedül biztosítani tudó „határok fölötti nemzetegyesítés” eszméje elsőként öltött egészen megfogható formát abban, hogy az Erdélyi Gyülekezet csatlakozott a Királyhágómelléki Református Egyházkerülethez.

A következő nagy lépés az volt, amikor 14 esztendő küzdelem eredményeként 2006-ban megkapta a gyülekezet a Reménység Szigete tulajdonjogát, s ezzel egy elhelyezkedése és nagysága okán is hatalmas távlatokkal bíró ingatlan vált a gyülekezet otthonává.

Mindeközben betegek ezrei kaptak nemcsak szállást, de segítséget és lelkipálcázást is a „szigeten”, sok száz, a magyar kereszt-

tyenség és az egész nemzet jövőjét szolgáló program került megrendezésre: '56-os erdélyiek magyarországi kitüntetését szervezhettük meg, évről évre erdélyi nyugdíjas lelkészeket láthatunk vendégül, számtalan erdélyi pályázat lebonyolításában veszünk részt. Felépült „másfél templom”, létrejött az Erdélyi Emlékkert és egy az egész Kárpát-medencében egyedül kopjafa-gyűjtemény. Számos fontos erdélyi programot, ügyet támogathattunk közvetlenül is. Ma az Erdélyi Gyülekezet kivételesen intenzív istentiszteleti életével, programjaival, az egyházunk jövőjéről való közös gondolkodás egyik fontos helyszíne.

Mindezek a lehetőségek most minden bizonnyal jelentősen tovább bővülnek. Úgy gondolom, elfoglaltság nélkül állíthatjuk: ez a történet szép, jövőbe mutató példája nemzetünk és egyházunk életére. Ezekre példákra pedig most különösen is szükség van, amikor számtalan méltánytalan támadás éri a magyarságot, amikor a legnagyobb veszélyt a kishitűség és a személyes érdekeknek a köz ügye fölé helyezése jelenti.

Az öröm mellett nem hallgathatjuk el azt sem, hogy teljesen váratlanul, az utolsó pillanatban éppen egyes egyházi körök részéről jelentkeztek ellenvélemények, kételyek, megalapozatlan félelmek. Meggyőződésem azonban, hogy jó szándékkal, felelősségtudattal, rövid időn belül rendezhetjük ezeket a kérdéseket. Az ehhez szükséges tárgyalások lebonyolításában a gyülekezet tiszteletbeli főgondnokaként természetesen én is fölajánlom segítségemet.

Örömmel, tisztelettel és Isten áldásával imádkozva köszöntöm a Főtiszteletű Igazgatótanácsot és az egész egyházkerületet.

Budapest, 2012. március 8.

NÉMETH ZSOLT
külügyi államtitkár,
az Erdélyi Gyülekezet
tiszteletbeli főgondnoka

4. számú melléklet

2012 a külhoni magyar óvodák éve

Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár egy csütörtöki sajtótájékoztató keretében jelentette be a „2012 a külhoni magyar óvodák éve” elnevezésű programsorozatot, melynek célja a határon túli magyar óvodák népszerűsítése.

Répás Zsuzsanna emlékeztetett, hogy – a Magyar Állandó Értekezlet keretében – tavaly novemberben fogadták el azt a stratégiát, mely a külhoni magyar közösségek megmaradását hivatott támogatni. Hangsúlyozta, hogy az oktatási intézmények tudnak a legtöbbet tenni annak érdekében, hogy a felnövekvő generációk a magyar közösségek aktív részévé váljanak.

Kifejtette, hogy első lépésként az óvodásokra és az óvodai beiratkozásra koncentrálnak, hisz – mint mondta – ebben a korban a legfogékonyabbak a gyerekek. Az államtitkár úgy fogalmazott, szeretnék elkerülni,

hogy megszakadjon a magyar nyelv továbbadásának lehetősége.

A külhoni magyar óvodák vonzóna tétele érdekében programsorozatot hirdettek meg, melyre 1 millió forintot különítettek el a Bethlen Gábor Alapból – tájékoztatott az államtitkár. A részleteket ismertette elmondta, hogy a nemzeti hagyományok megismeretése érdekében szeretnék az ismert, magyar óvodapedagógiai módszereket átadni, valamint különböző programokat indítani, melyek a szülők számára is vonzóvá teszik a magyar óvodákat. Ennek keretében látogatnak el külhoni régiókba, ahol a módszereket ismert pedagógusokkal, népzeneészekkel mutatják be. Ez mellett – folytatta – olyan cselekvési terveket dolgoznak ki, melyek a külhoni magyar óvodák fejlődését segítik.

2012. február 17.

(MTI)

3. számú melléklet

Előterjesztés az Erdélyi Gyülekezettel 2006. május 19-én kötött Megállapodás megszüntetéséről

A Zsinati Tanács (Zs.T.-141/2011.12.07.) sz. határozatában kimondta, hogy az MRE 2012. évi költségvetése összeállításánál nem tudja figyelembe venni az Erdélyi Gyülekezettel 2000. január 31-én kötött, majd 2006. május 19-én megerősített megállapodásából fakadó támogatási kötelezettséget.

A Zsinati Tanács egyidejűleg kérte a Zsinat Elnökségét, hogy az Erdélyi Gyülekezettel, valamint a Királyhágómelléki Egyházkerület Elnökségével az Erdélyi Gyülekezet szolgálatának támogatásáról megkezdett egyeztetéseket folytassa le, és ennek alapján tegyen javaslatot a az Erdélyi Gyülekezet munkájának további támogatási lehetőségeire.

A Generális Konvent Elnöksége legutóbbi ülésén tárgyalta az Erdélyi Gyülekezet ügyét. Azt az egyöntetű véleményt alakította ki, hogy az Erdélyi Gyülekezet egy sajátos történelmi helyzetben létrejött közösség, amely azonban mára már egyházi küldetését betöltötte. Az Egységes Református Egyház újbóli létrejötte után értelmezhetetlennek tartja azt, hogy egy, a Generális Konvent közösségéhez, az Egységes Református Egyházhoz tartozó részegyház egy egyházkerülethez tartozó közössége által önálló egyházi bejegyzéssel van jelen Magyarországon.

A Generális Konvent Elnöksége felkérte a Királyhágómelléki Egyházkerület Elnökségét a kérdés további rendezésére, és arra, hogy az önálló egyházi bejegyzését újból kérelmező Erdélyi Gyülekezettel rendezze ezt a viszonyt.

HATÁROZAT

A Zsinati Tanács támogatja a Magyarországi Református Egyház, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület, valamint az Erdélyi Gyülekezet között létrejött együttműködési megállapodás megszüntetését.

MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ ZSINATÁNAK ELNÖKSÉGE

Erdélyi Gyülekezet Elnöksége
Nagytiszteletű Dr. Zalatnay István
Lelkipásztor Úr részére

Nagytiszteletű Lelkipásztor Úr!
Amint az Ön előtt is ismert, a Zsinati Tanács és a Generális Konvent Elnöksége az

elmúlt időszakban többször is tárgyalt a Magyarországi Református Egyház, az Erdélyi Gyülekezet, valamint a Királyhágómelléki Református Egyházkerület között létrejött támogatási szerződésről.

A Zsinati Tanács a 2012. február 22-i ülésén a fejlemények tükrében ismét foglalkozott az ügygel, és a Zs.T.-162/2012.02.22. számú határozatával kimondta, hogy a megállapodás megszüntetését támogatja.

Az előterjesztést és a Zsinati Tanács határozatát mellékelten megküldöm.

Ezen döntés értelmében, a Magyarországi Református Egyház képviseletében, az Elnökség nevében bejelentem, hogy az MRE a 2000. május 31-én megkötött és 2006. május 19-én megerősített szerződésben foglaltakat a jövőre nézve nem tudja teljesíteni, a szerződést megszünteti.

Nagyra értékelve az elmúlt esztendőkből megvalósult együttműködést, további munkájukra, szolgálatukra Isten áldását kívánom.

Budapest, 2012. február 28.

Testvéri köszöntéssel:

DR. BÖLCSKEI GUSZTÁV
püspök,
a Zsinat lelkes elnöke

5. számú melléklet

Együttműködési megállapodás

A magyar anyanyelvi oktatás fontosságát tudatosítva a Bihar megyei magyar egyházi, politikai, kulturális és ifjúsági szervezetek közösen a beiskolázást megelőző felvilágosító munkát végeznék, melyben arra buzdítják a magyar szülőket, hogy a romániai magyar oktatási rendszerbe írássák gyerekeiket, hiszen közös nemzeti ügyünkről van szó.

Az elkövetkező években az anyanyelvünk hivatalos használata, társadalmi súlyunk, önbecsülésünk, gyermekeink, unokáink jövője függ attól, hogy településeinken és régióinkban hány helyen hozunk létre, tartunk meg magyar oktatási intézményeket, tagozatokat.

Arra kérünk mindenkit, hogy bátran vállalja nemzetiségét, anyanyelvét, vallási hovatartozását, magyar kötődését gyerekeink oktatásán keresztül is. A vegyes házasságban élők számára külön figyelmet kell szentelni.

1. Az aláíró felek megállapodnak, hogy kölcsönösen támogatják egymást a beiskolázási tájékoztató kampányban azért, hogy pontos, hiteles információkat kapjanak közösségünk tagjai.

2. A beiskolázási kampányban összehangolják tevékenységeiket, üzeneteiket és ennek érdekében egy kapcsolattartó személyt jelölnek ki.

3. Az aláíró felek közös ütemtervet dolgoznak ki a beiskolázás minél jobb lebonyolítására.

4. Értésíteni fogják az esetleges visszajelzésekről egymást, az RMDSZ pedig az illetékes testületeken keresztül eljár az ügyek gyors és hatékony megoldásáért.

5. Minden törvényes eszközt felhasználva arra buzdítják közösségünk tagjait, hogy vállalva nemzetiségi, felekezeti, anyanyelvi hovatartozásukat erősítsük a magyar polgári és egyházi iskolahálózatunkat.

6. Az együttműködési megállapodást aláírók különös figyelmet fordítanak a vegyes házasságban élőkre.

A romániai törvények értelmében a városi, községi önkormányzati hivatalok norma-

tív finanszírozása alapján a magyarul tanuló diákok iskolai normatívája magasabb. Nem mindegy tehát, hogy iskoláinkban hányan vagyunk. Annyi forrást fogunk kapni közösségi céljainkra, amennyit kihasználunk magunknak és amilyen jelenlétet fel tudunk mutatni a szűkebb és tágabb közigazgatási egységeken belüli oktatási intézményrendszeren belül. Vállaljuk hát nemzetünket, egyházainkat, anyanyelvünket, kultúránkat; írássuk gyerekeinket saját intézményeinkbe, magyar tagozatokba.

RMDSZ
Bihar megyei szervezete
PETŐ CSILLA
ügyvezető alelnök

Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
Ft. CSÚRY ISTVÁN
püspök

Nagyvárad, 2012. január 23.

6. számú melléklet

**KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
IGAZGATÓTANÁCSI HIVATALA
ÁTVILÁGÍTÓ BIZOTTSÁG**

HERMÁN M. János lelkipásztor

C.N.S.A.S. Dosar 16.599, R 189717 (Eredeti megnevezés: Dosar Personal 16904/1971.07.01.-1971.11.07.) 21 lap, I 2178 (SRI 111063) 39 lap, R734 (SRI 4876) 25 lap, R733/1 (SRI 24189) 177 lap, R 733/2 (SRI 24189) 26 lap számú dossziék alapján hozott

1/2012. számú

HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálatral való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, C.N.S.A.S. Dosar 16.599, R 189717 (Eredeti megnevezés: Dosar Personal 16904/1971.07.01.-1971.11.07.) 21 lap, I 2178 (SRI 111063) 39 lap, R734 (SRI 4876) 25 lap, R733/1 (SRI 24189) 177 lap, R 733/2 (SRI 24189) 26 lap számú dossziék alapján tanulmányozta a kommunista titkosszolgálatral való együttműködés folyamatát és körülményeit.

Mivel érintett a 10/2011 számú Határozattal kapcsolatban kifogásokat emelt, Átvilágító Bizottság, alábbiak szerint érvényteleníti fent említett Határozatot, és jelen Határozatban megállapítja a következőket:

Hermán M. János doktorandusz beszerzését 1971.07.01.-én kezdeményezi a Securitate Bak Áron doktorandusz megfigyelése, valamint a Kolozsvári Protestáns Teológia hallgatóinak esetleges nacionalista megnyilvánulásai, bűncselekményei megelőzésére,

ellenőrzése céljából „ARON” fedőnévvel. Tartótiszt Pop Alexandru alezredes. 1972.11.01.-én Onac Ioan őrnagy javaslatára megszüntetik vele a kapcsolatot. Ennek oka: „az informátor határozottan visszautasította a közreműködést mindenféle érvelés ellenére.”

1977. 07.07.-én Buliga Vasile főhadnagy, javaslatára, aki középiskolai iskolatársa volt lelkipásztornak újra kezdeményezik a hálózatra való felvételét „JOKAI” fedőnévvel nyugat-német kémelhárítói megbízatással. 1979.12.21.-én kelt jelentésében tartótiszt javaslatára megszüntetik a vele való kapcsolatot. Oka: „nem működött együtt a Securitate-val.” Ugyanakkor megfigyelési dossziét nyitnak megismerése és kompromittáló anyagok gyűjtése céljából. 1978.11.24.-én „JOKAI”-t figyelik meg, majd 1981.08.14.-én Nechiti Simion kapitány „ZSIGMOND” fedőnévű megfigyeltről készít Intézkedési Tervet. Ezen nyomozati iratsomót 1984.02.07.-én lezárják. Oka: „Elkövetett cselekedeteiért több esetben figyelmeztették. Ugyanez történt közeli ismerősei esetében is. Baráti köre szétesett. Múlt év őszén családjával Hollandiába távozott.”

1989.02.14.-én „HALDI” fedőnév alatt Anca Vasile alezredes javaslatára megfigyelés alá helyezik, mert” gyanús elemekkel tart kapcsolatot.”

1983.06.13.-án kézzel írott Nyilatkozatot ír alá.

1981.09.25.-én „NICOLAU” fedőnévvel keltezett dosszié anyaga azonosíthatatlan az iratsomóban, vagy teljesen hiányzik.

Átvilágító Bizottság értékeli, hogy Hermán M. János lelkipásztor önként adta át tanulmányozásra a C.N.S.A.S.-tól kapott iratsomót.

A személyes meghallgatás során Hermán M. János lelkipásztor beszámol a következőkről: Besztercén már iskolás korában zaklatta a titkosszolgálat, majd a teológiai tanulmányai után a magiszteri tanfolyam alatt többször be-

rendelték, zaklatták. Házasságkötése után, tekintettel feleségének holland származására, gyakoribbak lettek a zaklatások, megfigyelések. Fájjalja, hogy dossziéjából hiányzik minden olyan adat, mely az ő üldöztetésére, házkutatásokra, kihallgatásokra utalna, hiszen többször is próbálták kompromittálni, provokálni. Soha nem hallott a dossziéjában szereplő fedőneveiről, ezekkel ne tud azonosulni. Határozottan kijelenti, soha senkiről terhelő adatot nem közölt, jelentést nem írt. Bár sokszor igyekeztek beszerzési nyilatkozat aláírására kötelezni, az erőszakos kényszer ellenére ő ezt mindig határozottan visszautasította.

A fentiek alapján Átvilágító Bizottság

HERMÁN M. János
lelkipásztor

a Működési Szabályzat 4.1.a. pontja alapján felmenti.

Nagyvárad, 2012. február 27.

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
GELLÉN SÁNDOR bizottsági tag

ZÁRADÉK.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsa elfogadja, a kommunista titkosszolgálatral való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság 1/2012. számú HATÁROZATÁT, nevezett lelkipásztor átvilágítása tárgyában.

Ugyanakkor elrendeli az átvilágítási Határozat érvénytelenítését, és az ügy újratárgyalását, amennyiben újabb adatok, bizonyítékok kerülnek elő.

**KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
IGAZGATÓTANÁCSI HIVATALA
ÁTVILÁGÍTÓ BIZOTTSÁG**

SZILÁGYI Zoltán
Szentkirály-nagymoni lelkipásztor

C.N.S.A.S. P10171/10. - 02.12.2011. számú
BIZONYLAT ügyében hozott

2/2012. számú

HATÁROZAT.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálatral való együttműködést vizsgáló

Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. P10171/10. - 02.12.2011. szám alatt kiállított BIZONYLAT (Igazgatótanácsi Hivatal iktatószáma: 1778/2011.12.16.) tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként, fent nevezett atyánkfiaival kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak. Fentiek alapján Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy,

SZILÁGYI Zoltán
lelkipásztor

semmilyen formában nem működött együtt a kommunista titkosszolgálatral, annak ügynöke/informátora nem volt.

Nagyvárad, 2012. február 27.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
TASNÁDI ANDRÁS bizottsági tag

ZÁRADÉK.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsa elfogadja, a kommunista titkosszolgálatral való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság 2/2012. számú HATÁROZATÁT, nevezett atyánkfia átvilágítása tárgyában.

Ugyanakkor elrendeli az átvilágítási Határozat érvénytelenítését, és az ügy újratárgyalását, amennyiben újabb adatok, bizonyítékok kerülnek elő.

**KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
IGAZGATÓTANÁCSI HIVATALA
ÁTVILÁGÍTÓ BIZOTTSÁG**

SZATMÁRI Elemér
lelkipásztor

C.N.S.A.S. P4128/09. - 05.01.2010. számú
BIZONYLAT ügyében hozott

3/2012. számú

HATÁROZAT.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/ 2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálatral való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. P4128/09. - 05.01.2010. szám alatt kiállított BIZONYLAT (Igazgatótanácsi Hivatal iktatószáma: 239/2012.02.27.) tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként, fent nevezett atyánkfiaival kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak. Fentiek alapján Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy,

SZATMÁRI Elemér
lelkipásztor

semmilyen formában nem működött együtt a kommunista titkosszolgálatral, annak ügynöke/informátora nem volt.

Nagyvárad, 2012. február 27.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
TASNÁDI ANDRÁS bizottsági tag

ZÁRADÉK.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsa elfogadja, a kommunista titkosszolgálatral való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság 3/2012. számú HATÁROZATÁT, nevezett atyánkfia átvilágítása tárgyában.

Ugyanakkor elrendeli az átvilágítási Határozat érvénytelenítését, és az ügy újratárgyalását, amennyiben újabb adatok, bizonyítékok kerülnek elő.

**KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
IGAZGATÓTANÁCSI HIVATALA
ÁTVILÁGÍTÓ BIZOTTSÁG**

TATÁR Miklós
presbíter

C.N.S.A.S. P4238/11. - 24.11.2011. számú
BIZONYLAT ügyében hozott

4/2012. számú

HATÁROZAT.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/ 2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálatral való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. P4238/11. - 24.11.2011. szám alatt kiállított BIZONYLAT (Igazgatótanácsi Hivatal iktatószáma: 1746/2011.12.09.) tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként, fent nevezett atyánkfiaival kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak. Fentiek alapján Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy,

TATÁR Miklós
presbíter

semmilyen formában nem működött együtt a kommunista titkosszolgálatral, annak ügynöke/informátora nem volt.

Nagyvárad, 2012. február 27.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
RÁKOSI JENŐ bizottsági tag

ZÁRADÉK.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsa elfogadja, a kommunista titkosszolgálatral való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság 4/2012. számú HATÁROZATÁT, nevezett atyánkfia átvilágítása tárgyában.

Ugyanakkor elrendeli az átvilágítási Határozat érvénytelenítését, és az ügy újratárgyalását, amennyiben újabb adatok, bizonyítékok kerülnek elő.

**KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
IGAZGATÓTANÁCSI HIVATALA
ÁTVILÁGÍTÓ BIZOTTSÁG**

TÓTH Zsigmond Béla
presbíter

C.N.S.A.S. P4249/11. - 24.11.2011. számú
BIZONYLAT ügyében hozott

5/2012. számú

HATÁROZAT.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálatral való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. P4249/11. - 24.11.2011. szám alatt kiállított BIZONYLAT (Igazgatótanácsi Hivatal iktatószáma: 1746/2011.12.09.) tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként, fent nevezett atyánkfiaival kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak. Fentiek alapján Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy,

TÓTH Zsigmond Béla
presbíter

semmilyen formában nem működött együtt a kommunista titkosszolgálatral, annak ügynöke/informátora nem volt.

Nagyvárad, 2012. február 27.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
RÁKOSI JENŐ bizottsági tag

ZÁRADÉK.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsa elfogadja, a kommunista titkosszolgálatral való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság 5/2012. számú HATÁROZATÁT, nevezett atyánkfia átvilágítása tárgyában.

Ugyanakkor elrendeli az átvilágítási Határozat érvénytelenítését, és az ügy újratárgyalását, amennyiben újabb adatok, bizonyítékok kerülnek elő.

KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
IGAZGATÓTANÁCSI HIVATALA
ÁTVILÁGÍTÓ BIZOTTSÁG

POZÁN Edit presbiter

C.N.S.A.S. P 4214/10/25.10.2010. számú
BIZONYLAT ügyében hozott

4/2011. számú

HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/ 2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálatral való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. P 4214/10/25.10.2010 számú BIZONYLAT tanúsága szerint (Igazgatótanácsi Hivatal iktatószáma: 582/2011.05.12.), a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként megállapítja, hogy fentnevezettrel kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak.

Fentiek alapján Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy,

POZÁN Edit
presbiter

semmilyen formában nem működött együtt a kommunista titkosszolgálatral, annak ügynöke/informátora nem volt.

Nagyvárad, 2011. május 12.

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
GELLÉN SÁNDOR bizottsági tag

ZÁRADÉK.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsa elfogadja, a kommunista titkosszolgálatral való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság 4/2011. számú HATÁROZATÁT, nevezett presbiteri tisztségviselő átvilágítása tárgyában.

Ugyanakkor elrendeli az átvilágítási Határozat érvénytelenítését, és az ügy újratárgyalását, amennyiben esetenként újabb adatok, bizonyítékok kerülnek elő.

A Magyar Református Énekeskönyv bevezetéséről

Igazgatótanácsi és Közgyűlési határozatok 2006-tól az egyházzenei reformra és az énekeskönyvre vonatkozóan:

2006. Partiumi Közlöny, XVI/6. szám, 4. oldal. Egyházkerület célkitűzései, Egyebek, 4. pont. Egyházzenei reform. Ugyanaz a szöveg jelent meg 2007-ben is.

2007. június 29-i ülésén az Egyházkerületi Közgyűlés elfogadta és határozati erőre emelte az Egyházkerület 2007. esztendőre előirányzott I. Általános Feladatok és Célkitűzések valamint II. Konkrét feladatok és célkitűzések elnevezésű, átfogó cselekvési tervezetét.

Általános: Egyházzenei reform. Felelősök: E.k.-i Elnökség, Dr. Hermán János, Kiadói és Sajtóosztály, E.k.-i zenei szakbizottság, Oláh Mihály e.k.-i zenei előadó.

Konkrét: G. pont, Különlélek, 6.pont.

Az új énekeskönyv újrakiadása és végleges bevezetése. Az igényeknek és a megrendeléseknek megfelelően folyamatosan nyomtatni és terjeszteni az új énekeskönyvet. Felelősök: Kiadói és Sajtóosztály, Sándor Lajos, Csomay Árpád, Oláh Mihály e.k.-i zenei előadó.

A Magyar Református Énekeskönyv 16 évvel ezelőtti látott napvilágot. Egyházkerületünkben az 1996-os Református Világátlákozó alkalmával szervezett egyházkerületi kórustalálkozó alkalmával mutatta be dr. Fekete Csaba debreceni lelkész-könyvtáros, a Zilah-belvárosi református templomban. Az énekeskönyv bevezetéséhez kapcsolódó vitákat követően egyházkerületünkben kétszer öt éves ciklusokban, 2002-ig próba-énekeskönyvként, 2007-ig véglegesen be kellett volna vezetni a gyülekezetekben. 2012-ben, a harmadik ötéves ciklus végén még mindig vannak gyülekezetek, amelyek különböző érvekre hivatkozva nem vezették be. Ilyenek pl.: „nincs, aki megtanítsa az új énekeket”, a gyülekezeti tagoknak nincs pénzük megvásárolni az énekeskönyvet”, „a gyülekezeti tagok nem tudják megtanulni a ritmikus éneklést”, „minek bevezetni, amikor készül az új énekeskönyv?”

A gyakorlatban a következőképpen áll az új énekeskönyv bevezetésének kérdése:

– azokban a gyülekezetekben, ahol a lelkipásztor támogatja az énekeformát, tudja az új énekeket, segít énekhangjával is vezetni a gyülekezeti éneket, a liturgiában helyet ad a kántornak az énektanáshoz, támogatja az énekeskönyv beszerzését és terjesztését, ahol van szakképzett kántor, ott gyakorlatilag egy-két év alatt átálltak az új énekeskönyv használatára.

– azokban a gyülekezetekben, amelyekben nincs a kántornak megfelelő képzése, a 2005-ben kezdődött Kántorképző Tanfolyamon akár egy-két csoport elvégzése már elegendő lett volna az énektanítás módszertanának elsajátításához, új énekek tanításához és a könnyebb énekek vezetéséhez.

– azokban a gyülekezetekben, amelyekben egyáltalán nincs kántor, a tehetséges fiatalok közül el lehet küldeni egyet-kettőt a kántorképzőre,

hogy legalább vasárnap délelőtt legyen, aki leki-sérje a gyülekezeti énekeket akár kétszázalám kísérettel (van ilyen példa).

– a gyülekezeti tagoknak lenne pénzük az énekeskönyv megvásárlásához, csak lenne, aki megrendelje és elszállítsa, hiszen a templomba járó családok mindig áldoztak annyi pénzt énekeskönyvre, hogy legalább egy példány legyen egy családban.

– a gyülekezetek meg tudják tanulni a ritmikus éneklést. A tapasztalat azt mutatja, hogy azok a személyek, akik a legjobban tiltakoztak a ritmikus éneklés ellen, azok éneklék a legszívesebben az új énekeket.

– a készülő, új énekeskönyv kérdése egyelőre az Énekeskönyvi Bizottság, a szakemberek dolga. Minden egyháztestből a Zsinati Zenei Bizottság megjelölt egy szakembert, aki képviseli ebben a kérdésben az illető egyházkerületet. A készülő új énekeskönyv anyagának gerincét az 1996-os, Magyar Református Énekeskönyv énekei képezik. Ennek a készülő énekeskönyvnek gyülekezeti használatra való bevezetése még kérdéses, egyelőre az 1948-as, magyarországi énekeskönyv revideálása valamint a liturgiai reform a kitűzött cél.

Az énekeskönyvek történetében a tapasztalat az, hogy 50, máskor 100 évenként volt énekeskönyvváltás. Nem valószínű, hogy ez most másképpen lesz. Ha pedig lesz is 10-15 éven belül, az 1996-os énekeskönyv énekeinek bevezetésével, a ritmikus zoltárénekléssel, a kántorképzéssel mi magunk is részesei lehetünk annak az egyházzenei reformnak.

„Énekeljétek az Úrnak új éneket” (Zsolt 96,1). Hogyan? Új énekeskönyvvel, a régi éneklési stílusban? Vagy csak szavakkal, de a gyakorlatban sehogy? „Mindent megpróbáljatok, ami jó, azt megtartsátok” (II Thess 5,21). Mi magunk megpróbáltunk-e mindent? Ahol nincs kántor vagy jól éneklő lelkipásztor, ott megkérhetünk egy énektanárt vagy tanítónőt, hogy segítsen bibliórán, énekpórában vagy csigakészítés közben új éneket tanulni. Vallásórán, konfirmációi előkészítón megtanítottuk-e a fiataloknak az énekeskönyv „Top 10-es” vagy „Top 20-as” listáját, megmutattuk-e, hogyan használják az istentiszteleten az énekeskönyvet? Ajánlottuk-e a kántorképzőt azoknak a kántoroknak, akik nem tudják az új énekek kíséretét, támogatjuk-e továbbképzésüket? Engedjük-e a kántort istentisztelet előtt öt percet éneket tanítani a gyülekezetnek? Amennyiben nem, úgy mi, magunk akadályozzuk az egyházzenei reform kiteljesedését.

„Akinek van füle, hallja, mit mond a Lélek a gyülekezeteknek” (Jel 2,7).

Adja Isten, hogy egyre több gyülekezet nyíljon meg az új énekek felé, hogy a missziói parancs az énekeken keresztül is megvalósuljon: „Elmenvén, tegyetek tanítványokká minden népeket” (Mt 28,19a).

OROSZ OTÍLIA VALÉRIA
egyházkerületi zenei előadó

Címünk: RO-410210 ORADEA
str. Jean Calvin nr. 1, jud. Bihor
Telefon/Fax: (+40)259/416-067
E-mail: partiumikozlony@yahoo.com
Honlap: www.kiralyhagomellek.ro

A szerkesztőbizottság elnöke:
CSÜRY ISTVÁN
Felelős szerkesztő:
WAGNER ERIK

Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó

Készült a Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
Szenczi Kertész Ábrahám Nyomdájában